

Redis

Raphanus sativus var.
sativus

Sugukond ristõielised

Katrin Uurman
2008

1

Botaanilised iseärasused

- Üheaastane risttolmleja taim.
- Lehed lühikarvased, lehelaba sügavalt lõhestunud. Juurmised pikema rootsuga ja rohkem lõhestunud kui ülemised varrelehed.
- Juurvili valmib 20...45 päevaga.
- Seemned valmivad 160...170 päevaga.
- Juurvili võib olla olenevalt sordist:
 - ümmargune
 - lapikümmargune
 - piklik
 - koonusjas
 - silinderjas

2

- Juurvilja koore värvus võib olla:
 - valge
 - kollane
 - roosa
 - punane
 - kahe värviga (valge ja punane).

3

- Õied valged, roosad või violetjad, koondunud harunevatesse õisikutesse.
- Vili - vaheseinata kõder
- 1000 seemne mass on 8...10g
- Idanevus säilib 3...4 aastat.

4

Bioloogilised iseärasused

- On külma taluv taim. Seemned hakkavad idanema juba +1...+2 °C.
- Tõusmed taluvad -3...-4 °C. Pärislehed taluvad lühiajaliselt veelgi jahedamaid temperatuure.
- Kasvuks optimaalne temp. on +15...+18 °C, kuid kasvab hästi ka +10...12 °C.

5

- Mullaniiskuse suhtes on nõudlik arengu alguses, eriti idanemisperioodil ja juurvilja moodustumise ajal. Niiskusepuuduses juurvili kangub, puitub ja võib ennakõiduda.
- Valguse suhtes nõudlik. Liiga tiheda asetuse korral ei moodusta tarbimiskõlblikku juurvilja. Pikapäevataim.

6

Kasvukoht

- Avamaal võib kasvatada iseseisva kultuurina või pikeamaealiste kultuuride vahel.
- Mullaviljakuse suhtes pole nõudlik.
- Lühike kasvuperiood.
- Ei talu sõnnikut, pigem kasvatada sõnnikut saanud kultuuri järel.

7

Mulla ettevalmistamine

- Koorimine pärast eelvilja koristust.
- Kündmine (40...50cm).
- Kevadine mullaharimine peab jätma tasase pinna.
- Umbrohupuhtus.
- Enne külvi maa rullitakse.
- P ja K- väetised lisatakse sügisese mullaharimise alla, N- väetised aga kevadel.
 - 10 t/ha saagiga eemaldab mullast
 - 25kg N
 - 8kg P₂O
 - 45kg K₂O
 - 3kg MgO

8

Külv

- Võimalikult vara ja niiskesse mulda.
- Liiga hilise külvi korral ennakõidub.
- Külvisügavus 2,5...3cm. Kergema lõimise korral 1cm võrra sügavamale.
- Mitmesugused külviviisid: kaherealine, viirhaju- või viirreas (ridade vahe viirus 10...12cm).
- Külvisenorm 15...20kg/ha.
- Varajasema saagi saamiseks võib külvid katta kattelooriga.

9

Kasvuaegne hooldamine

- Harvendamine (Taimede vahe 3...6cm).
- Mullakooriku purustamine, kobestamine.
- Umbrohutõrje
 - külvieelselt mullaharimise alla
 - vahetult peale külvi
 - taimede kasvu ajal (nt esimese pärislehe faasis)
- Kahjurid
 - maakirp
 - redisekärbes (pritsimine lendluse ajal).

10

Saagi koristamine

- Tehnilises küpsuses koristatakse valikuliselt käsitsi.
- Pealsed lõigatakse või murtakse juurvilja vigastamata.
- Saagikus 2...3kg/m² (katmikalal) ja 1,5...2,5kg/m² (avamaal).

11

Kaubastamine

- Värskest kimbus
- Lahtiselt pealseteta (lehetüükad maksimaalselt 2cm).

12

Sordid

- `Jõgeva 169` - Varajane, 20...25 päeva. Juurvili ümar kuni lapikümar, punase koorega ja peene peajuurega. Keskmise kaal 8...12g. Viljaliha valge, tihke ja mahlane. Saagikas, avamaal ja ka katmikalal.
- `Saxa` - Kasvuaeg 20...30 päeva. Juurvili ümarik või ümarovaalne, väike (6...10g). Koor tumepunane, viljaliha valge.
- `Cherry Belle` - Hollandi päritolu veidi hilisem kuid ka saagikam. Juurvili ümmargune, helepunase koorega, 8...10g.

13

Ülesanne

I rühm

Mille poolest erineb redise kasvatamine **kaalika** kasvatamisest?

II rühm

Mille poolest erineb redise kasvatamine **rõika** kasvatamisest?

III rühm

Mille poolest erineb redise kasvatamine **naeri** kasvatamisest?

IV rühm

Mille poolest erineb redise kasvatamine **juurselleri** kasvatamisest?

14